

عنوان مقاله:

موقعیت طبقاتی زنان در تعارض با کلیشه های جنسیتی در متون عرفانی-تعلیمی

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 54، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

پرنوش پژوهش - استادیار، دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی، دانشگاه آزاد رودهن، ایران

خلاصه مقاله:

جایگاه زنان در متون عرفانی تعلیمی به جهت نماد وارگی نفس همواره در سطحی پایین تر از مردان که تمثیل عقل هستند، در نظر گرفته شده است و گفته شده که گفتمان عرفانی که در آن زن ستیزی معادل نفس ستیزی و دنیاگریزی است، بیش از گفتمان های دیگر ادبیات فارسی زن دشمن است. این مقاله ابتدا با رویکردی ملهم از میلت که اعمال سیاست های جنسی را در سه حوزه منزلت، نقش و منش دنبال می کند، به بررسی جایگاه، نقش و منش زنان طبقه بالا (زنان منسوب به دربار) و متقابلاً زنان طبقه پایین (کنیزان) در حکایات سه منظومه سرای شاخص ادبیات عرفانی، یعنی سنایی، عطار و مولوی می پردازد و سپس نقش زنان را در بافت عرفانی حکایات مورد بررسی قرار می دهد و در نهایت با توجه به نقش زنان در هر دو بافت، رویکرد سه نویسنده را به زن ارزیابی می کند. مهمترین دستاورد این مقاله این است که جایگاه دقیق گفتمان عرفانی تعلیمی را در بازتولید و یا عدم بازتولید کلیشه های جنسی که تحت تاثیر مستقیم قشر بندی اجتماعی است، آشکار میکند و به بررسی سازوکار و شیوه اعمال پدرسالاری می پردازد.

کلمات کلیدی:

جنسیت، کلیشه جنسیتی، طبقه اجتماعی، زنان منسوب به دربار، کنیز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1351279>

